

EL LLENGUATGE

La funció de triar (III)

La immensa majoria dels qui, habitualment o esporàdicament, escriuen en català, i dels qui hi parlen en públic —en conferències, col·loquis, dissertacions, etc.—, si es decideixen a fer ús —amb tot el dret— d'un mot com ara *quelcom*, no és perquè hagin tingut ocasió de sentir-lo en boca d'un vell pastor de la serra de Sant Amanç o d'un masover de l'alta vall de Llierca, ni tan sols perquè sàpiguen que el mot encara és viu en aquells indrets, sinó simplement perquè quan escriuen o quan parlen en públic fan servir un vocabulari, que en molts casos es redueix a uns quants mots, que no usen en el seu llenguatge habitual, en la seva expressió quotidiana, i dels quals mots saben que són propis del català correcte. I no escassegen pas els qui creuen que amb l'ús d'uns quants d'aquests mots n'hi ha prou per a fer del seu text o del seu discurs un model de llenguatge correcte, encara que hi siguin usats a tort —quants de *llurs* impropis no hem arribat a esmenar!— i que alternin desimboltament amb els barbarismes més flagrants i amb les formes gramaticals més deturpades.

Aquesta és, doncs, la idea contra la qual cal lluitar, més que no pas escarrassar-se a combatre o a defensar a ultrança una forma com ara *quelcom*. Dit altrament: el que ens ha d'importar de debò, és que una paraula com és ara «algo» —si centrem el problema en aquest cas concret— desaparegui del nostre llenguatge, i per tal d'aconseguir-ho cal oferir les solucions més viables. Qui s'interessà a fons per la llengua, i s'informa degudament, elimina cada un dels defectes que pugui tenir amb la solució que creu més adequada de les diverses que se li ofereixen, i arriba així a fer-se el seu propi llenguatge, funcional i correcte, que ningú no li haurà d'esmenar, però que, si és que ha optat per segons quines solucions, no sempre podrà proposar com a model, perquè qui no farà el mateix treball que ell ha fet n'imitarà només els aspectes més superficials i els mots que fan més efecte. No cal oferir caminadors a qui ja sap caminar sol i amb pas segur. Però encara ens arriben sovint textos en què cal refer paràgrafs sencers. En aquests casos, contra el que alguns creuen i d'altres propugnen, com que ens cal triar a nosaltres, formes com ara *quelcom* hi són més aviat eliminades que no pas incorporades.

Albert Jané